នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	៖	០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ជូន	៖	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់	៖	ថ្ងៃទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩
ភាគីអ្នកដាក់	៖	សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម	៖	អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 19-Aug-2019, 14:00
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ អ.ជ.ត.ក៖ សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ៖

ការពិនិត្យឯកសារបណ្ដោះអាសន្នឡើងវិញ៖

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ៖

ហត្ថលេខា៖

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំកែប្រែទៅលើសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រ សម្រាប់សារណាតបទៅនឹងបណ្ដឹងសាទុក្ខ

ដាក់ជូនដោយ៖

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Brenda J. HOLLIS
(បម្រុង)

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ចៅក្រម គង់ ស្រីម
ចៅក្រម C. N. JAYASINGHE
ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ
ចៅក្រម Florence Ndepele MUMBA
ចៅក្រម ម៉ុង មុន្នីចរិយា
ចៅក្រម Maureen HARDING CLARK
ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

ចម្លងជូន៖

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី
ពេជ អង្គ

ជនជាប់ចោទ
ខៀវ សំផន

មេធាវីការពារក្ដី
គង់ សំអុន
Anta GUISSÉ

I. សេចក្តីផ្តើម

1. សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំកែប្រែសំណើរបស់ខ្លួនសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រដើម្បីដាក់សារណាតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ។ សំណើសុំកែប្រែនេះចាំបាច់ណាស់ ដោយសារតែមរណភាពរបស់ នួន ជា និងការបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់គាត់[1]។ ដូចនេះ សំណើពីដំបូងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំយ៉ាងហោចណាស់ ៧០ភាគរយនៃចំនួនទំព័រសរុបរួម និង ៥០ភាគរយនៃពេលវេលារួមដែលផ្តល់ជូន នួន ជា និង ខៀវ សំផន[2] នៅពេលនេះទុកជាមោឃៈ។

2. ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សហព្រះរាជអាជ្ញារក្សាអំណះអំណាងរបស់ខ្លួនថា រយៈពេល ៥ ខែ និង ៣០០ ទំព័រ សម្រាប់លោក ខៀវ សំផន ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួនតែមួយភាសានោះ គឺមានភាពសមស្រប[3]។ ហេតុនេះ ដោយសារតែសហព្រះរាជអាជ្ញានឹងធ្វើការឆ្លើយតបតែទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន នោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រ ក្នុងចំនួនដូចគ្នាទៅនឹងការផ្តល់ជូនទៅឲ្យ ខៀវ សំផន ដែរ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកអំណះអំណាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាថាការបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រនៅក្នុងករណីនេះមានភាពសមស្របដែរនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំរយៈពេល ៥ ខែ និងចំនួន ៣០០ ទំព័រ សម្រាប់សារណាឆ្លើយតបរបស់ខ្លួន តែមួយភាសាជាមុនសិន ដោយដាក់សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន និងដោយកំណត់កាលបរិច្ឆេទដាក់សារណាចម្លើយតបនេះយ៉ាងហោចណាស់ ២៥ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន។

II. ប្រវត្តិនីតិវិធី

[1] ឯកសារ **F46/3** សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើជនជាប់ចោទ នួន ជា ថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ (“សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្តឹងសាទុក្ខ”)។

[2] ឯកសារ **F47/1** ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសំណើរបស់ នួន ជា សុំពេលវេលា និងចំនួនទំព័របន្ថែមសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន ថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ (“ចម្លើយតបរបស់ ក.ស.ព ទៅនឹងសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័ររបស់ នួន ជា”) កថាខណ្ឌ ២៥។

[3] ឯកសារ **F45/2** ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រកំណត់សម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ (“ចម្លើយតបរបស់ ក.ស.ព ទៅនឹងសំណើរបស់ ខៀវ សំផនអំពីសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ”) កថាខណ្ឌ ១៧។

3. សេចក្តីសង្ខេបសាលក្រមសំណុំរឿង ០០២/០២ បានចេញនៅថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨[4]។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសាលក្រមដែលមានសំអាងហេតុពេញលេញរបស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩[5]។

4. នៅថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ខៀវ សំផន បានស្នើសុំពេលវេលាសរុបចំនួន ២៤០ ថ្ងៃ និងចំនួនទំព័រសរុប ១០០ ទំព័រ ជាភាសាបារាំង ដើម្បីដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន[6]។ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានអនុញ្ញាតបន្ថែមពេលវេលាឲ្យភាគីរយៈពេលពីរខែ និងបង្កើនចំនួនទំព័រពី ៣០ ទំព័រ ទៅដល់ ៦០ ទំព័រ សម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ[7]។ នៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ខៀវ សំផន បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន[8] ដោយអះអាងថា មានមូលដ្ឋានបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ១.៨២៤ និងសេចក្តីសម្រេចចំនួន ៣៥៥ ដែលអាចប្តឹងសាទុក្ខបាន[9]។

5. នៅថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ខៀវ សំផន បានស្នើសុំពេលវេលាសរុបចំនួន ១០,៥ ខែ និងចំនួនទំព័រសរុប ៩៥០ ទំព័រ សម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន[10]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជំទាស់ទៅនឹងសំណើនេះនៅថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រនេះ មិនធ្លាប់បានធ្វើកន្លងមក និងមិនធ្លាប់ត្រូវបានអនុញ្ញាតទេ[11]។

---

4 សេចក្តីសង្ខេបសាលក្រមសំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ (“សេចក្តីសង្ខេបសាលក្រម”)។

5 ឯកសារ **E465** សាលក្រមសំណុំរឿង ០០២/០២ ថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។

6 ឯកសារ **F39/1.1** សំណើរបស់លោក ខៀវ សំផន សុំពន្យារពេល និងបន្ថែមចំនួនទំព័រនៃសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ កថាខណ្ឌ ៤២។

7 ឯកសារ **F43** សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ កថាខណ្ឌ ១១។

8 ឯកសារ **E465/4/1** សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់លោក ខៀវ សំផន (សំណុំរឿង ០០២/០២) ថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។

9 ឯកសារ **F45** សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សុំបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ (“សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន”) កថាខណ្ឌ ៩។

10 ឯកសារ **F45** សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ១៩។

11 ឯកសារ **F45/2** ចម្លើយតបរបស់ ក.ស.ព ទៅនឹងសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រកំណត់សម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ។

នៅថ្ងៃដដែលនោះដែរ ខណៈដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបទៅនឹង ខៀវ សំផន នោះ នួន ជា បានដាក់សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រដោយស្នើសុំពេលវេលាសរុបចំនួន ១០,៥ ខែ និងចំនួនទំព័រសរុប ១.០០០ ទំព័រ សម្រាប់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន[12]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជំទាស់ទៅនឹងសំណើនេះនៅថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា នួន ជា ខកខានមិនបានផ្ដល់យុត្តិកម្មចំពោះសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រដ៏ច្រើនលើសលុបរបស់ខ្លួន[13]។

6. នៅថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ នួន ជា បានទទួលមរណភាពនៅក្នុងពេលជាប់ឃុំឃាំង[14]។ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំង នួន ជា នៅថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩[15]។

III. សារណា

7. បន្ទាប់ពីបានពិនិត្យមើលទៅលើសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន និង នួន ជា[16] សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាឆ្លើយតបរបស់ខ្លួនយ៉ាងហោចណាស់ ៧០ភាគរយ នៃចំនួនទំព័រសរុបរួម និង

---

12 ឯកសារ **F47** សំណើបន្ទាន់លើកទីមួយរបស់លោក នួន ជា សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រកំណត់ សម្រាប់ដាក់សារណាលើបណ្ដឹងសាទុក្ខជំទាស់ទៅនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ("សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័ររបស់ នួន ជា") កថាខណ្ឌ ១។

13 ឯកសារ **F47/1** ចម្លើយតបរបស់ ក.ស.ព ទៅនឹងសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័ររបស់ នួន ជា។

14 ឯកសារ **F46/1** សេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអំពីលិខិតមរណភាពរបស់ នួន ជា ថ្ងៃទី០៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។

15 ឯកសារ **F46/3** សេចក្ដីសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្ដឹងសាទុក្ខ។

16 ឯកសារ **F45** សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន។ ឯកសារ **F47** សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័ររបស់ នួន ជា។ ផ្ទុយទៅនឹងការអះអាងរបស់ ខៀវ សំផន សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនមែនជា "ការប្រែប្រួលមិនឈប់ឈរ" នោះទេ គឺគ្រាន់តែជាសំណើសុំឱ្យមានការពិចារណា ដែលធ្វើឡើងនៅពេលដែលទទួលបានសារណាសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័ររបស់ ខៀវ សំផន និង នួន ជា សូមមើល ឯកសារ **F47/3** ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្ដីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងចម្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខ [ឯកសារ F47/1 កថាខណ្ឌ ២៥-២៦(ii)] ("ចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់ ក.ស.ព") កថាខណ្ឌ ៧, ១០-១២,២៣។

៥០ភាគរយ នៃពេលវេលារួមដែលផ្ដល់ជូនទៅក្រុមមេធាវីការពារក្ដី[17] ដោយមានការកំណត់កាលបរិច្ឆេទដាក់សារណាចម្លើយតបនេះតែមួយភាសាជាមុនសិន យ៉ាងហោចណាស់ ៤៥ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីពេលជូនដំណឹងអំពីសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៃសារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្ដី[18]។ ដោយសារតែមរណភាពរបស់ នួន ជា និងការរំលត់បណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់គាត់[19] សំណើនោះទុកជាមោឃៈ។

8. សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តស្ដីពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក ចែងឲ្យសារណាតបមានចំនួនទំព័រដូចសារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខដែរ[20]។ ចំណុចនេះស្របទៅនឹងវិធានជាធរមាននៅតុលាការអន្តរជាតិ ឬមានលក្ខណៈជាអន្តរជាតិផ្សេងទៀតដែរ[21] ព្រមទាំងការអនុវត្តន៍ជាអន្តរជាតិដែលផ្ដល់ពេលវេលា

---

[17] *សូមមើល* ឯកសារ **F9** សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើសុំពន្យាររយៈពេល និងបន្ថែមចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខ និងសារណាតប កថាខណ្ឌ ១៥។

[18] ឯកសារ **F47/1** ចម្លើយតបរបស់ ក.ស.ព ទៅនឹងសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័ររបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ២៥។

[19] ឯកសារ **F46/3** សេចក្ដីសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្ដឹងសាទុក្ខ។

[20] សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តស្ដីពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក ឯកសារ អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិ.លើកទី៨ (ធ្វើវិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១) មាត្រា ៥.២ "ឯកសារដាក់នៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឬ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃ អ.វ.ត.ក មិនត្រូវលើសពី៣០ទំព័រជាភាសាអង់គ្លេស ឬបារាំង ឬ ៦០ទំព័រជាភាសាខ្មែរ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្ទុយពីនេះនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងនៃ អ.វ.ត.ក សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តនេះ ឬ បទបញ្ជាចេញដោយ អ.វ.ត.ក"។

[21] យន្តការបញ្ចប់កិច្ចការដែលនៅសេសសល់ជាអន្តរជាតិសម្រាប់តុលាការអន្តរជាតិ៖ សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តស្ដីពីចំនួនទំព័រនៃសារណា និងសំណើសុំ ឯកសារ MICT/11 ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩ ("សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តនៅតុលាការ MICT") កថាខណ្ឌ ៦៖ "សារណារបស់ម្ចាស់បណ្ដឹងសាទុក្ខពីសាលក្រមចុងក្រោយរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនត្រូវលើសពី ៣០.០០០ ពាក្យទេ" កថាខណ្ឌ ៧៖ "សារណារបស់អ្នកឆ្លើយតបក្នុងបណ្ដឹងសាទុក្ខពីសាលក្រមស្ដាពររបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនត្រូវលើសពី ៣០.០០០ ពាក្យទេ"។ តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ៖ បទបញ្ជារបស់តុលាការ សំណុំរឿង ICC-BD/01-05-16 បទបញ្ជារបស់តុលាការ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៤ ("សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តនៅតុលាការ ICC") បទបញ្ជាលេខ ៥៨(៥)៖ "សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខមិនត្រូវលើសពី ១០០ ទំព័រទេ" បទបញ្ជាលេខ ៥៩(២)៖ "ចម្លើយតបមិនត្រូវលើសពី ១០០ ទំព័រទេ"។ តុលាការពិសេសសម្រាប់ប្រទេសសៀរ៉ាឡេអូន៖ សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តស្ដីពីការដាក់ឯកសារនៅអនុការិយាល័យក្រុងឡាអេ (វិសោធនកម្មថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨) មាត្រា ៦(ង)(i)៖ "សារណារបស់ម្ចាស់បណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងសាលក្រមផ្ដន្ទាទោសមិនត្រូវលើសពី ១០០ ទំព័រ ឬ ៣០.០០០ ពាក្យទេ ទោះបីសាលក្រមនោះវែងយ៉ាងណាក្ដី" មាត្រា ៦(ង)(ii)៖ "សារណាតបរបស់អ្នកឆ្លើយតបលើបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងសាលក្រមផ្ដន្ទាទោសមិនត្រូវលើសពី ១០០ ទំព័រ ឬ ៣០.០០០ ពាក្យទេ ទោះបីសាលក្រមនោះវែងយ៉ាងណាក្ដី"។

បន្ថែម និងចំនួនទំព័របន្ថែមសម្រាប់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខ និងសារណាតបដែលមានជនជាប់ចោទតែម្នាក់ និងមានទំហំស្រដៀងគ្នា[22]។

9. ស្រដៀងគ្នាដែរ ទាក់ទិននឹងការបន្ថែមពេលវេលាវិញ ការអនុវត្តន៍ជាអន្តរជាតិនៅក្នុងសំណុំរឿងដែលមានជនជាប់ចោទតែម្នាក់ និងមានទំហំស្រដៀងគ្នាបង្ហាញថា ទោះបីវិធាននៅតុលាការអន្តរជាតិផ្ដល់ពេលវេលាតិចជាង សម្រាប់ធ្វើសារណាតប[23] ក៏ដោយ តែការផ្ដល់*ពេលវេលាបន្ថែម*សម្រាប់ធ្វើសារណាតបទំនងជាស្មើនឹងពេលវេលាបន្ថែមដែលផ្ដល់ការដាក់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខដែរ។ ឧទាហរណ៍ ទាំងនៅក្នុង*រឿងក្ដី Mladić* និង*រឿងក្ដី Karadžić* ទោះបីវិធានពាក់ព័ន្ធចែងថាសារណាតបត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល ៤០ ថ្ងៃ ពុំមែន ៧៥ ថ្ងៃ សម្រាប់ដាក់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខ[24] ក៏ដោយ តែការបន្ថែមពេលវេលាសម្រាប់*ទាំង*សារណាសាទុក្ខ និងសារណាតបមានរយៈពេលដល់ទៅ ៦០ ថ្ងៃ[25]។

---

22 *សូមមើលឧទាហរណ៍ រឿងក្ដី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Mladić* សំណុំរឿង MICT-13-56-A សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើរបស់ Ratko Mladić សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនពាក្យកំណត់ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ("សេចក្ដីសម្រេច *Mladić*") ទំព័រ ៤។ *រឿងក្ដី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Karadžić* សំណុំរឿង MICT-13-55-A សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនពាក្យកំណត់ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ទំព័រ ៣។ *រឿងក្ដី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Jean-Pierre Bemba* សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើរបស់លោក Bemba សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនពាក្យកំណត់សម្រាប់ដាក់ឯកសារគាំទ្រដល់បណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់គាត់ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ កថាខណ្ឌ ១៣-១៤។

23 *សូមមើលឧទាហរណ៍* សេចក្ដីណែនាំអនុវត្តនៅតុលាការ ICC បទបញ្ញាលេខ ៥៨(១)៖ "(…) ម្ចាស់បណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់សារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខក្នុងរយៈពេល ៩០ ថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃទទួលដំណឹងពីសេចក្ដីសម្រេចពាក់ព័ន្ធ" បទបញ្ញាលេខ ៥៩(១) "អ្នកចូលរួមអាចដាក់ចម្លើយតបក្នុងរយៈពេល ៦០ ថ្ងៃពីពេលជូនដំណឹងពីឯកសារគាំទ្របណ្ដឹងសាទុក្ខដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញាលេខ ៥៨ (…)"។

24 ឯកសារ MICT/1/Rev.2 វិធាននីតិវិធី និងភស្ដុតាង (វិសោធនកម្មថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩) វិធាន ១៣៨៖ "សារណារបស់ម្ចាស់បណ្ដឹងសាទុក្ខដែលលើកឡើងនូវទឡ្ហីករណ៍ និងឯកសារយោងទាំងអស់ត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល ៧៥ ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃដាក់សេចក្ដីជូនដំណឹងពីបណ្ដឹងសាទុក្ខអនុលោមតាមវិធាន ១៣៣។ (…)" វិធាន ១៣៩៖ "សារណារបស់អ្នកឆ្លើយតបអំពីទឡ្ហីករណ៍ និងឯកសារយោង ត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល ៤០ ថ្ងៃចាប់ពៅថ្ងៃដាក់សារណារបស់ម្ចាស់បណ្ដឹងសាទុក្ខ។ (…)"។

25 សេចក្ដីសម្រេច Mladić ទំព័រ ៣-៤។ *រឿងក្ដី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Karadžić* សំណុំរឿង MICT-13-55-A សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនពាក្យកំណត់ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ទំព័រ ២។ *រឿងក្ដី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Karadžić* សំណុំរឿង MICT-13-55-A សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើថ្មីរបស់អយ្យការសុំបន្ថែមពេលវេលា ដើម្បីដាក់សារណាតប ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ទំព័រ ២-៣។

10. សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា ភាពដូចគ្នាទាក់ទិននឹងពេលវេលាបន្ថែម និងចំនួនទំព័របន្ថែម រវាងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណាតបនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ គឺជាការចាំបាច់។ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន ដែលមានទទ្បីករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានចោទប្រកាន់យ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ខុសពីធម្មតានោះ ពុំទាន់បានផ្តល់ការបញ្ជាក់អំពីបញ្ហាអង្គហេតុ ផ្នែកអង្គច្បាប់ ឬផ្នែកនីតិវិធីដែលលើកយកមកពិភាក្សាឱ្យបានច្បាស់លាស់នៅឡើយទេ[26]។ ហេតុនេះ បើផ្អែកលើចំនួនមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខដែលគាត់បានលើកឡើង និងភាពចាំបាច់នៃចំនួនទំព័រកំណត់ដែលសមហេតុផលនោះ ខៀវ សំផន ហាក់ដូចជានឹងលើកឡើងនូវកំហុសឆ្គងជាច្រើន ដោយមិនបានបង្កើតជាទទ្បីករណ៍គាំទ្រឱ្យបានពេញលេញនោះទេ។ ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកមូលដ្ឋានមិនពេញលេញ និងមិនច្បាស់លាស់ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថា ពុំគួរនឹងទទួលយកទេនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការព្យាយាមបកស្រាយ និងឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាអស់ទាំងនេះ ដើម្បីជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះ។

11. ហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំពេលវេលាបន្ថែម និងចំនួនទំព័របន្ថែមដូចគ្នាដែរ ទៅនឹងពេលវេលាបន្ថែម និងចំនួនទំព័របន្ថែមដែលអង្គជំនុំជម្រះផ្តល់ឱ្យ ខៀវ សំផន។ ជាងនេះទៀត ឱ្យស្របទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១[27] សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំថា ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាតបតែមួយភាសាសិន គួរមានរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ ២៥ ថ្ងៃ ក្រោយពេលសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន ត្រូវបានជូនដំណឹងជាភាសាខ្មែរ[28]។ ចំណុចនេះគឺដើម្បីគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់តុលាការដែលត្រូវមានពីរភាសា ព្រមទាំង ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បី

26 *សូមមើល* ឯកសារ **F45** សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ១៨។

27 អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ បានបដិសេធ ទាំង (១) ថា កាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាគួរតែចាប់ផ្តើមគិតពីពេលដាក់សំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរ និង (២) ថា កាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាគួរចាប់ផ្តើមគិតពីពេលដាក់តែមួយភាសាសិន។ ផ្ទុយទៅវិញ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចថា កាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាគួរមានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃចាប់ពីពេលជូនដំណឹងជាភាសាខ្មែរ ដោយគិតពីសារណាណាមួយដែលត្រូវបានជូនដំណឹងក្រោយគេ។ *សូមមើល* ឯកសារ **F9** សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំពន្យាររយៈពេល និងបន្ថែមចំនួនទំព័រក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ កថាខណ្ឌ ២០-២១។

28 សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំរយៈពេល ៤៥ ថ្ងៃ ក្រោយពេលសារណារបស់មេធាវីការពារក្តីត្រូវបានជូនដំណឹងជាភាសាខ្មែរ ហើយនៅពេលនេះ បានកែប្រែចំណុចនេះវិញដើម្បីឱ្យស្របទៅនឹងសំណុំរឿងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខម្នាក់ មិនមែនពីរនាក់ទៀតទេ។

ពិនិត្យលើទឡ្ហីករណ៍របស់ ខៀវ សំផន ជាភាសាខ្មែរ និងដើម្បីធានាថា ជំហរដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រកាន់យក ក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំសារណាតបនៅតែមានភាពសម្របសម្រួលដដែល។

IV. សំណូមពរ

12. អនុលោមតាមសំអាងហេតុនានាដែលបានលើកឡើងខាងលើ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំដោយគោរពឲ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលមេត្តា៖ (១) ផ្តល់ពេលវេលាបន្ថែមសមរម្យឲ្យបាន ៥ ខែ និង បន្ថែមចំនួនទំព័រឲ្យបាន ៣០០ ទំព័រ ដល់ ខៀវ សំផន ដើម្បីដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់គាត់តែមួយភាសាជាមុនសិន និង (២) ផ្តល់រយៈពេល ៥ ខែ និង ទំព័រចំនួន ៣០០ ទំព័រ ដល់សហព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងការដាក់សារណាតបរបស់ខ្លួនតែមួយភាសាជាមុនសិន ចំណែកសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់ជូនតាមក្រោយ រីឯកាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាតបត្រូវមានរយៈពេល យ៉ាងហោចណាស់ ២៥ ថ្ងៃ ក្រោយពីការជូនដំណឹងអំពីសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន។

សូមលោក-លោកស្រីចៅក្រមមេត្តាទទួលយកសំណើនេះដោយក្តីគោរព

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៩ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩	លោកស្រី ជា លាង សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ	រាជធានីភ្នំពេញ	[signature]
	លោក William SMITH សហព្រះរាជអាជ្ញារងអន្តរជាតិ ជំនួស លោកស្រី Brenda J. HOLLIS សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបម្រុង		[signature]